

Yaşayan Olgularda Kesici-Delici Alet Yaralanmaları*

Gürcan ALTUN¹, Derya AZMAK², Ahmet YILMAZ²

ÖZET

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi (TÜTFH) acil servisine Eylül 1992-Eylül 1995 tarihleri arasında kesici-delici alet yaralanması sonucu başvuran olgu sayısı 128'dir ve tüm adli olguların % 4.8'ini oluşturmaktadır. Olguların 122'si (% 95.3) erkektir. Yaş ortalaması 29.6 yıldır. Olgu sayısında yıllar içinde artış saptanmıştır. Olguların Temmuz-Eylül döneminde yoğunlaşlığı (% 39.8) gözlenmiştir. Olguların 50'sinin (% 39) alkollü olduğu, 45'inde (% 35.2) saptanan lezyonların şahsin hayatını tehditeye maruz kılacak nitelikte olduğu bulunmuştur. En sık birden fazla beden bölgesinde yaralanma saptanırken (% 28.1), bunu ekstremitete (% 23.4) ve göğüs bölgesi (% 21.9) yaralanmaları izlemektedir.

Anahtar Sözcükler: Adli olgular, kesici-delici aletler, penetre yaralanmalar.

SUMMARY

STAB WOUNDS in LIVING CASES

A total of 128 patients with stab wounds, constituting 4.8 % of legal cases were referred to the emergency department of the Medical Faculty, University of Trakya. The mean age was 29.6 years. There was a clear male preponderance (122 individuals, 95.3 %). The incidence shows an increasing tendency.

The assaults display an accumulation in the months July-September, constituting 39.8 % of the cases. In 39 % of the cases, the assault was committed under the influence of alcohol; in 35.2 % of the cases, the injury had life-threatening dimensions. Body regions affected by the injuries are as follows:

- a- Multiregional injuries (28.1 %),
- b- Extremities (23.4%),
- c- Chest (21.9%).

Key Words: Forensic cases, stab wounds, penetrating injuries.

GİRİŞ ve AMAÇ

Kesici-delici aletler bazı özelliklere sahip olan bir kısmı dışında bulundurulması ve taşınması suç olarak kabul edilmediği için ve kolay taşınabilir olmaları nedeniyle etkili eylemlerde sıkılıkla kullanılmaktadır. Kesici-delici aletlerle oluşturulan yaralar, vücutta penetre olan yaralanmalar içinde ilk sıralarda yer almaktadır (1). Bu aletler iç organlarda (2), damarlarda (3) ve ekstremitelerde yaralanmalara neden olmaktadır. Yaşamsal organlarda neden oldukları yaralanmalar sonucunda ölümler görülebilmektedir (1,4,5).

Çalışmada, hastanemize başvuran adli olgular içinde kesici-delici aletlerle meydana getirilen yaralanmaların özellikleri ve bu yaralanmaların etkili eylemler açısından araştırılması amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM

T.Ü.T.F.H. Acil servisine Eylül 1992 - Eylül 1995 tarihleri arasında başvuran ve ölümle sonuçlanmayan 2668 adli olgunun dosyaları incelenmiş ve sadece kesici-delici alet yaralanmasına bağlı olan 128 olgu çalışma kapsamına alınmıştır. Olgular cinsiyet, yaş, yıllara ve aylara göre olgu sayısı, alkol durumu, lezyon sayısı, travmaya uğrayan beden bölgesi ve lezyonlara göre "şahsin hayatının tehditeye maruz kalıp kalmadığı" açısından irdelenmiştir.

BULGULAR

T.Ü.T.F.H. Acil servisine Eylül 1992 - Eylül 1995 tarihleri arasındaki 3 yıllık süre içerisinde başvuran adli olgu sayısı 2668'dir. Kesici-delici alet yaralanması sonucu başvuran

* Bu çalışma 14-17 Nisan 1998 tarihlerinde Kuşadası'nda yapılan III. Adli Bilimler Kongresi'nde poster bildirisi olarak sunulmuştur.

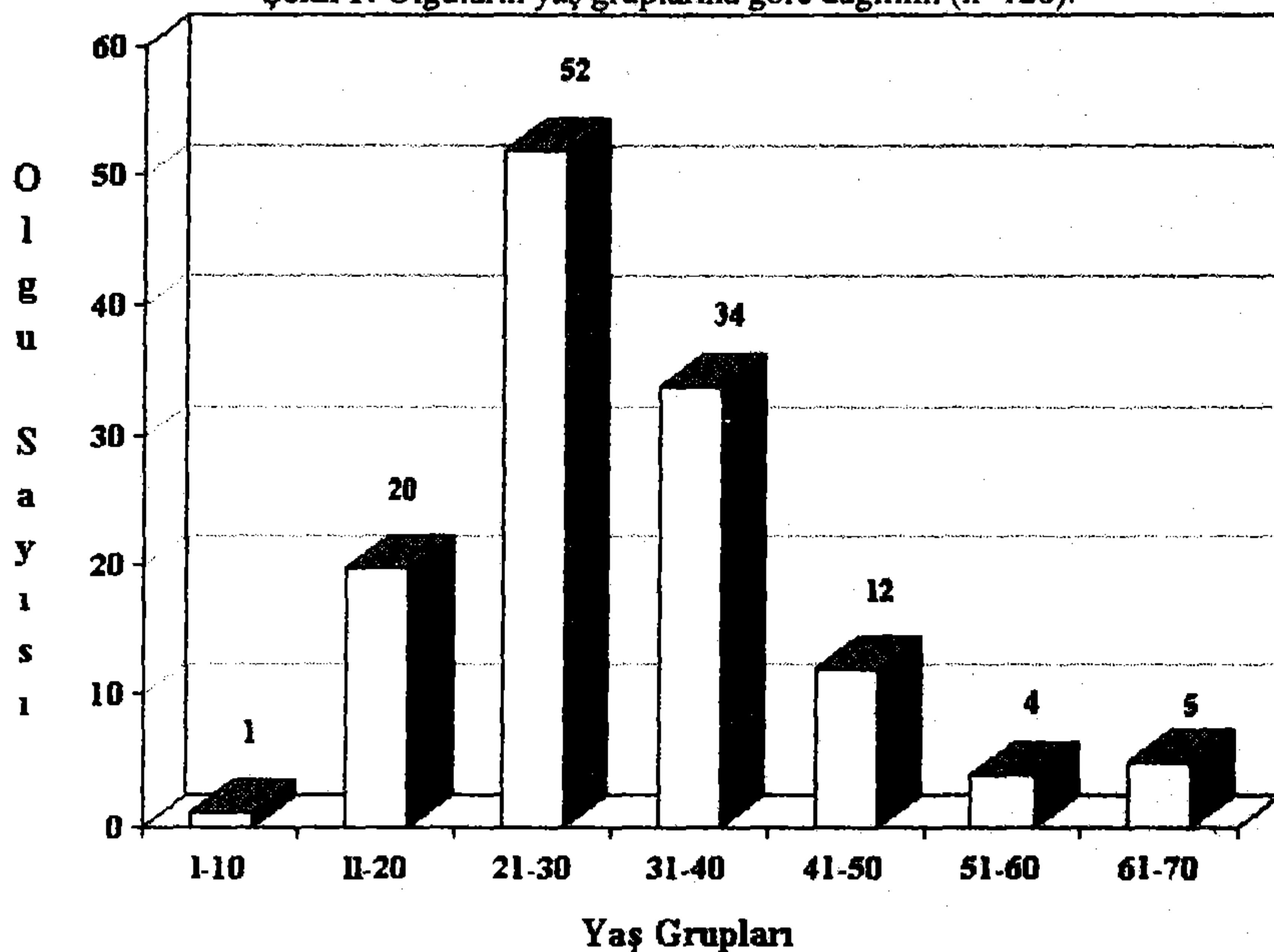
¹ Uzm. Dr. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp A.D.

² Doç. Dr. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp A.D.

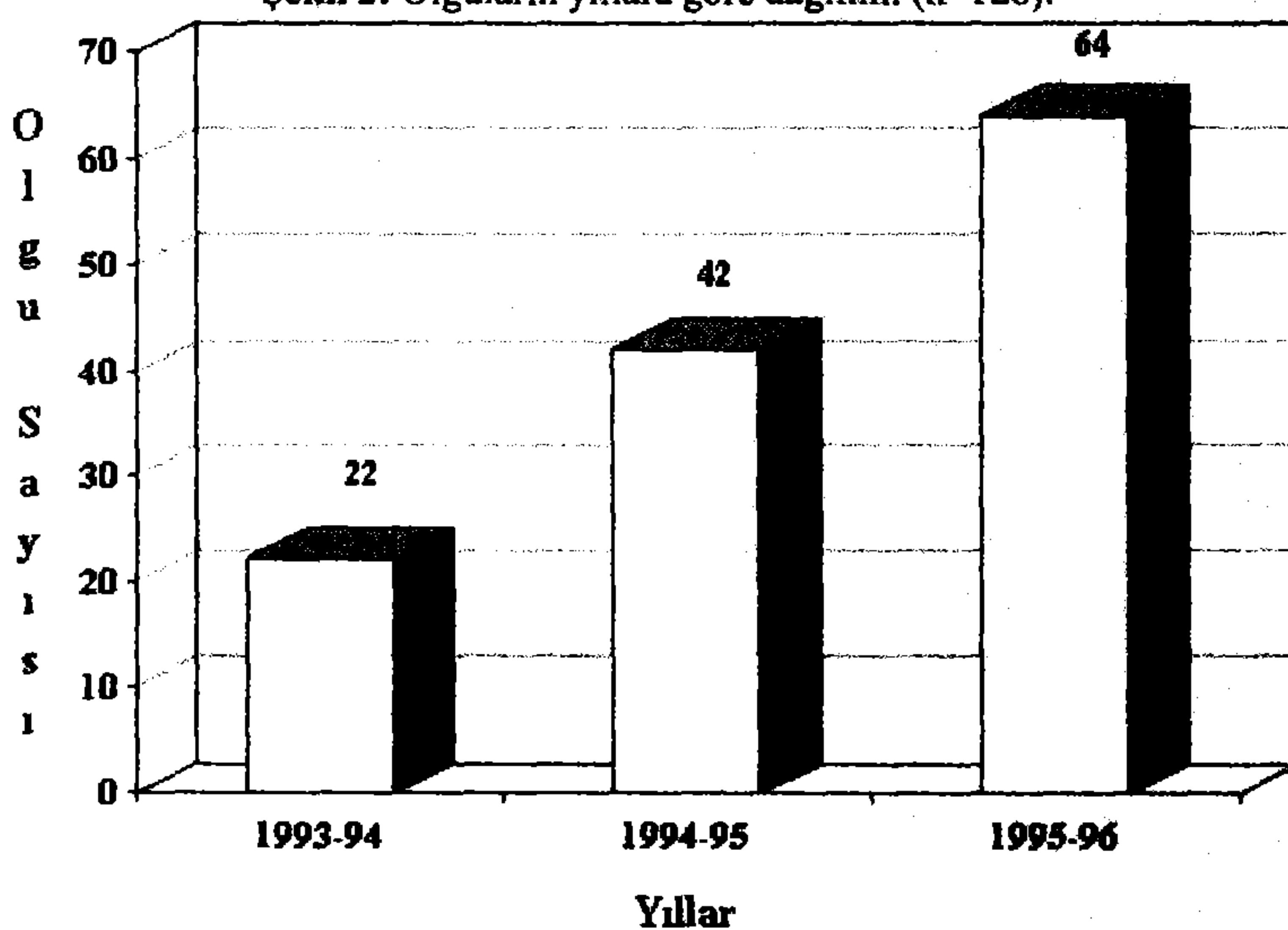
olgu sayısı 128'dir ve tüm adli olguların % 4.8'ini oluşturmaktadır. 128 olgunun 122'si (% 95.3) erkek, 6'sı (% 4.7) kadındır. Olguların yaş ortalaması 29.6 yıl olup, en genci 9 en yaşlısı 68 yaşındadır. En fazla olgu 52 sayı ve % 40.6 oranla 21 - 30 yaş grubundadır (Şekil 1).

Olguların yıllara göre dağılımı incelendiğinde; 1992-1993 döneminde 22 olgu, 1993-1994 döneminde 42 olgu, 1994-1995 döneminde 64 olgunun başvurduğu görülmüştür (Şekil 2).

Şekil 1: Olguların yaş gruplarına göre dağılımı (n=128).

Şekil 2: Olguların yıllara göre dağılımı (n=128).

Olguların aylara göre dağılımı incelendiğinde; % 39.8'i (51 olgu) Temmuz - Eylül ayları arasındadır.

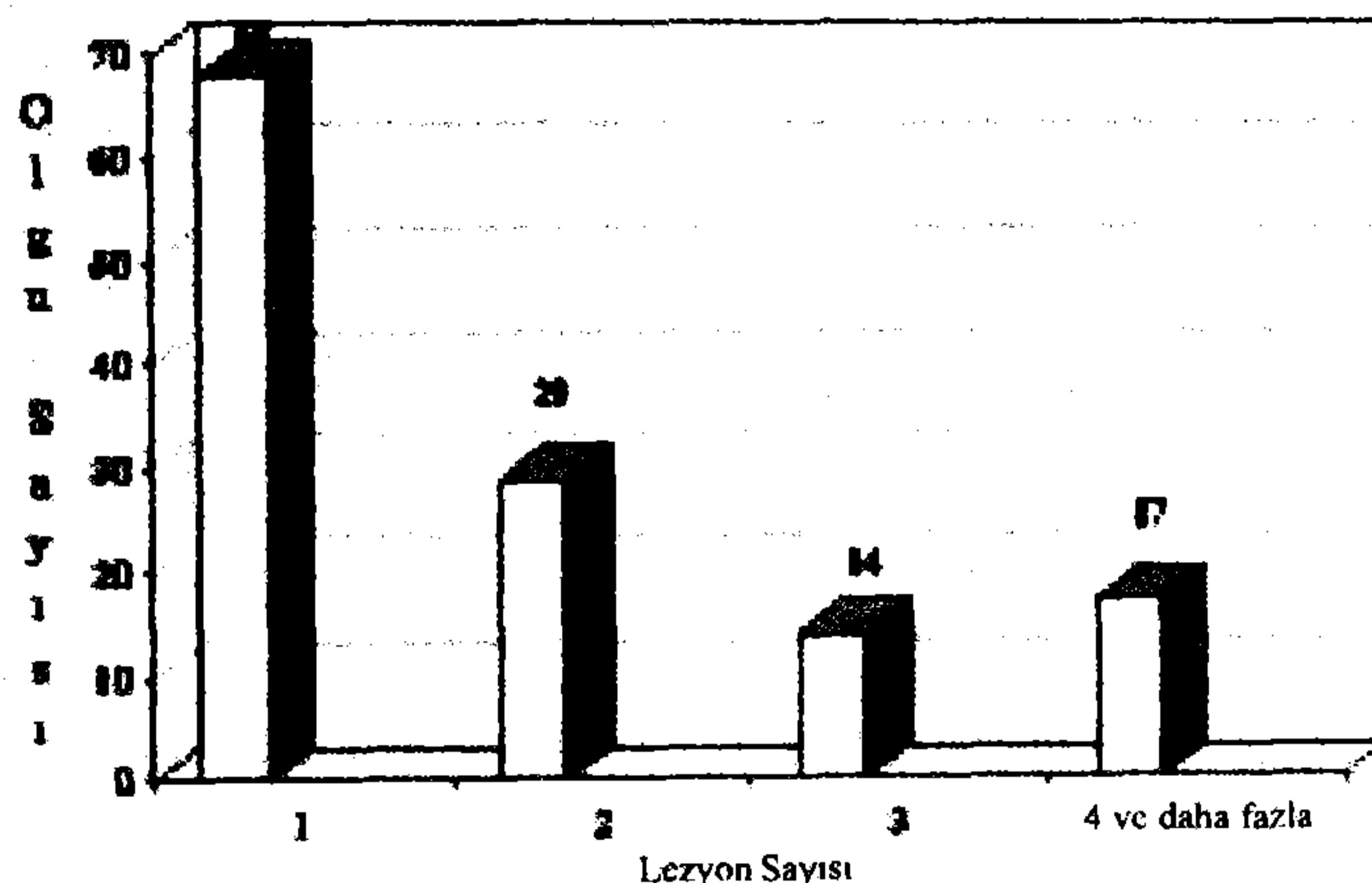
Dosyaların incelemesi sonucu 50 olgunun (% 39) alkollü, 41 olgunun (% 32) alkolsüz olduğu saptanmış olup, 37 olguda (% 29) şahsin alkol durumu ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır.

Olguları lezyon sayısı açısından değerlendirdiğimizde; 68 olguda (% 53.1) bir, 29 olguda (% 22.7) iki, 14 olguda (% 10.9) üç ve 17 olguda ise (% 13.3) dört ve daha fazla lezyon saptanmıştır (Şekil 3). Toplam lezyon sayısı 249'dur. 83 olgudaki (% 64.8) 197 lezyon cilt, cilt altı, adele, tendon ile periferik sinir kesileri

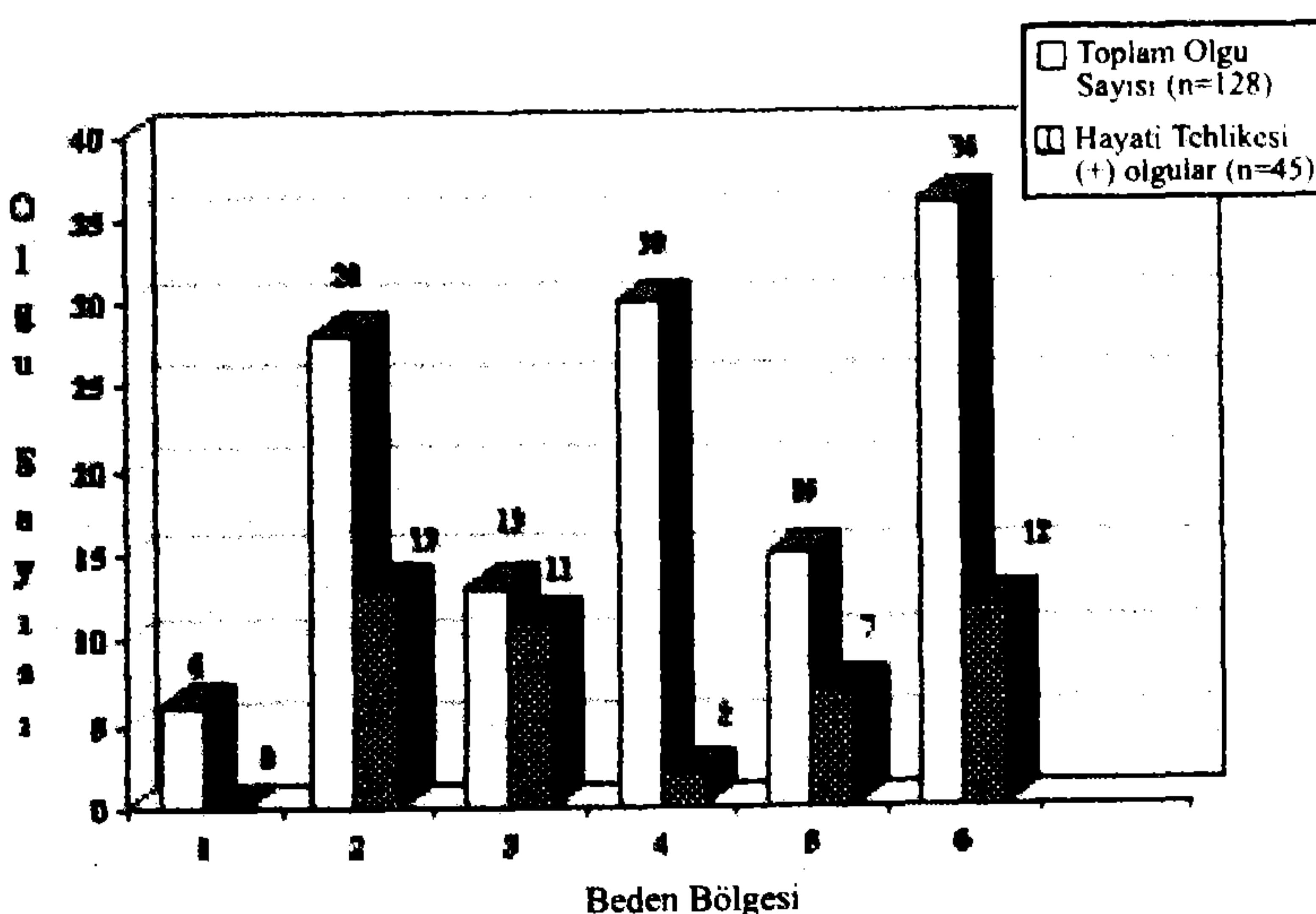
şeklindedir ve şahsin hayatını tehlikeye maruz kılardır. Geri kalan 45 olgudaki (% 35.2) 52 lezyon ise toraks ve/veya batına nafız ya da büyük damar lezyonu şeklinde olup, şahsin hayatını tehlikeye maruz kılardır nitelikte değerlendirilmiştir.

Lezyonların topografik dağılımı yapıldığında; 6 olguda (% 4.7) baş - boyun, 28 olguda (% 21.9) göğüs, 13 olguda (% 10.2) batın-pelvis, 30 olguda (% 23.4) ekstremité, 15 olguda (% 11.7) sırt ve 36 olguda ise (% 28.1) birden fazla beden bölgesinde lezyon saptanmıştır. Olgulardaki lezyonların beden bölgesi ve hayatı tehlike açısından dağılımı şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 3: Olguların lezyon sayısı açısından dağılımı (n=128).

Şekil 4: Olgulardaki lezyonların beden bölgesi ve hayatı tehlike açısından dağılımı.

TARTIŞMA

Çalışmanın yapıldığı dönemde T.U.T.F.H. Acil servisine başvuran ve yaralanma ile sonuçlanan adli olguların % 4.8'ini kesici-delici alet yaralanmalarının oluşturduğu saptandı. Bu oran, diğer çalışmalarında bildirilen, % 2.2 - 6.5 arasındaki değerlere yakın bulundu (6-10).

Yapılan çalışmalarda, kesici-delici aletlere bağlı yaralanmaların, adli olgular içerisinde rastlanma sıklığı açısından 5. sırada olduğu bildirilmiştir (7-9). Bu çalışmada da kesici-delici aletlere bağlı yaralanmalar, diğer çalışmalar dakine benzer olarak rastlanma sıklığı açısından 5. sırada bulundu.

Olguların yaş ortalaması 29.6 yıl olup, %95.3'ü erkekti. Bu değerler benzer çalışmalar dakine yakın olarak bulundu (11-13). En çok olguyu 21-30 yaş arasındaki genç insanların oluşturması ve olguların büyük bir kısmının erkek oluşunun; günlük yaşamda erkeklerin ve genç insanların daha aktif konumda bulunmaları nedeniyle adli olaylara daha fazla karışmalarından kaynaklandığı kanısındayız.

Olguların yıllar içindeki artışı; nüfus artısına, göçlere, sosyo-ekonomik şartların olumsuzluklarına ve alkol tüketimindeki artısına bağlı olarak adli olaylardaki artış ile açıklanabilir.

Olguların özellikle yaz aylarında yoğunlaşmasının, mevsim şartlarına bağlı olarak kişilerin dış ortamlarda daha fazla bulunmaları ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Sarı H, Aşırizer M, Okudan M, Cansunar N, Kolusayın Ö: Penetran kalp yaralanmalarında bazı yaşamsal kriterler: 444 otopsi olgusu ile 105 yaşayan olgunun değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1995; 11(1-4):11-22.
2. Henderson VJ, Smith RS, Fry WR, Morabito D, Peskin GW, Barkan H ve ark.: Cardiac injuries: Analysis of an unselected series of 251 cases. J. Trauma 1994; March 36(3):341-348.
3. Sayın A, Özer M, Karaözbeck Y, Erdağ A, Aktan K, Tüzün H: Damar yaralanmaları: 208 olgunun değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1987; 3(1-4):34-44.
4. Karagöz YM, Atılgan M, Karagöz (Demircin) S, Demircan C: Antalya'da yapılan adli otropsilerin değerlendirilmesi: 1987-1993. 8. Ulusal Adli Tıp Günleri, Poster Sunuları Kitabı, İstanbul: Dilek Ofset, 1995: 149-153.
5. Özök MS, Katkıcı U, Örsal M: Ölümle sonuçlanan kesici-delici alet yaraları: Retrospektif bir adli otopsi çalışması. Adli Tıp Dergisi 1992; 8(1-4):93-98.
6. Koç S, Öztek İ, Albek E, Lokman S. GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi acil servisine başvuran adli nitelikteki 510 olgunun analizi.
7. Ulusal Adli Tıp Günleri, Poster Sunuları Kitabı, İstanbul: 1993:147-156.
7. Günaydin G, Demireli O, Şahin TK, Demirci S. Selçuk Üniversitesi acil servisinde verilen adli raporlar ve bunların hayatı tehlike kavramı yönünden değerlendirilmesi. 8. Ulusal Adli Tıp Günleri, Poster Sunuları Kitabı, İstanbul: Dilek Ofset, 1995: 271-275.
8. Altun G, Azmak D, Yılmaz A, Yılmaz G: Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi acil servisine başvuran adli olguların özellikleri. Adli Tıp Bülteni 1997; 2:62-66.
9. Kök AN, Öztürk S, Tunali İ: Yatarak tedavi gören 959 adli vakanın retrospektif değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1992; 8(1-4):93-98.

Olguların % 39'unun alkollü oluşu; alkol ile travma arasındaki kuvvetli ilişkiye ve alkollü iken kişilerin daha fazla sosyal aktivite ve aggressiv davranışları göstermesine bağlı olarak adli olaylara daha fazla karışması ile açıklanabilemektedir (14).

Olguların vücutlarındaki lezyon sayısı değerlendirildiğinde; % 53.1'inde bir adet lezyonun bulunduğu saptanmış olup, Bostrom ve ark.'ları (12) tarafından bildirilen % 67.1'lük orandan daha düşük olarak bulundu. Bu farklılık olgularımızda birden fazla lezyonun daha çok görülmesiyle ilişkilidir.

Olguların % 35.2'sindeki lezyonlar şahsin hayatını tehlikeye maruz kılacak nitelikte saptanırken, bu oran Dülger'in (11) çalışmasında bildirilen % 38.4'lük orana yakın olarak bulunmuştur.

Lezyonların beden bölgelerine göre dağılımında; en sık birden fazla beden bölgesi, ekstremité ve göğüs bölgésine yönelik yaralanmalar gözlenmiştir. En sık yaralanan beden bölgesinin Dülger'in çalışması (11) ile Swann ve ark.'larının çalışmasında (13) göğüs ve batın, Bostrom ve ark.'larının çalışmasında da (12) üst ekstremité ve göğüs bölgeleri olduğu bildirilmiştir. Bu farklılıklar yaralanmaya yol açan kişilerin amaçlarına, çalışmalar dakine beden bölgeleri sınıflandırması farklılıklarına ve bizim çalışma grubumuzda birden fazla lezyona daha çok rastlanılması ile açıklanabilemektedir.

10. Katkıcı U, Örsal M, Özkök MS: Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine etkili eylem sonucu yaralanarak başvuran adli olgular üzerine bir çalışma. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 1993; 15(3):160-162.
11. Dülger HE: Kesici-delici alet yaralanmalarının retrospektif incelemesi. Adli Tıp Dergisi 1994; 10(1-4):69-72.
12. Bostrom L, Jersenius U, Riddez L, Boijsen M: Increased number of knife assaults inspite of the legislation. Record of injuries among 399 patients. Lakartidningen 1994 Oct 19; 91(42):3801-4 (abstract).
13. Swann IJ, MacMillan R, Wentson AA: A study of stab wounds. Arch. Emerg. Med. 1985; Mar 2(1): 31-36.
14. Azmak D, Çetin G, Kolusayın Ö, Soysal Z: İstanbul'da alkol alımının eşlik ettiği ölümler. Adli Tıp Dergisi 1994; 10(1-4):57-67.